SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 37. JERSEY CITY and NEW YORK, П'ЯТНИЦЯ, 25-го ЛЮТОГО 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, FRIDAY, FEBRUARY 25, 1994. Ч. 37. РІК CI.

ЗАКІНЧУЄТЬСЯ РЕЄСТРАЦІЯ КАНДИДАТІВ

Київ (УНІАР). — Тут 17-го лютого закінчилася реєстрація кандидатів на народних депутатів Верховної Ради України. Як повідомили з Центрального виборчого комітету, у всіх 450 округах зареєстровано 5,833 кандидати. В середньому — це 13 осіб на одну округу, а в Закарпатській, Київській, Рівенській, Львівській і Харківській областях — по 15, у Києві на кожну округу зареєстровано по 21 кандидатів. Серед зареєстрованих кандидатів 62.3 відс. висунули виборці, 11 відс. — партії, 26.7 відс. трудові колективи.

Голова комітету Олександер Ємець повідомив, що остаточних підсумків реєстрації що немає через відсутність багатьох протоколів.

Д-Р Б. ҐУДЗЯК В НТШ

Ню Йорк. — Місцевий Відділ Українського Патріярхального Товариства влаштовує доповідь „Молодь і відродження Львівської Духовної Академії" з циклю „Українська Католицька Церква на порозі XXI століття", яку виголосить директор Інституту історії церкви д-р Борис Ґудзяк. Доповідь відбудеться у неділю, 6-го березня, о год. 2-ій по полудні в домі НТШ; 63 Четверта аве. між 9—10-ою вул. в Ню Йорку. Перед доповіддю — кава, чай і солодке.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

КИЇВ. — Тут відбулася пресова конференція, присвячена діяльності Міжнародного фонду „Відродження", відомого в Україні як Фонд Сороса. Виступили виконавчий директор фонду Богдан Будза, виконавчий директор програми „Перенавчання військових" Геннадій Аксьонов, співробітники фонду Наталія Вяткіна і Андрій Коваленко. Вони визначили діяльність Фонду за 1993 рік, як помітний етап у кількісному та якісному відношенні. Вироблено і розпочато нові великі програми і проєкти. Наприклад, програма трансформації гуманітарної освіти в Україні та програма сприяння соціяльній адаптації військовослужбовців, яких звільняють під час скорочення Збройних Сил України.

ТЕРНОПІЛЬ. — Президент України звільнив з посади представника Президента в Тернопільському районі, Тернопільської области Романа Сидягу з причини перевищення службових уповноважень під час розв'язання міжцерковних конфліктів, а також під час придбання автомобіля.

ЛЬВІВ. — Центр „Соцінформ" і Фонд „Україна-Европа" провели соціологічне опитування на Львівщині. Із 4,486 опитаних у виборах візьмуть участь 72 відсотки, інші респонденти ще не рішилися. На запитання „За кого віддасте голос ни виборах?" 32 відсотки респондентів відповіли, що партійна приналежність не так важлива, як людина, її програма і переконання: 24.3 відс. голосуватимуть за безпартійних; 10.9 відс. за представника якоїсь партії. У зміни на краще після виборів вірять лише 28.9 відсотка респондентів.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ. — За даними обласного управління статистики тут зупинилися 52 промислові підприємства, тобто 10 відсотків від загального їх числа. Інші підприємства, які не увійшли до цього списку, працюють неповний робочий тиждень і відправили у вимушені відпустки п'яту частину робітників. Заводи працюють чотири дні на тиждень. Основна причина зупинки — відсутність оборотних грошей, відсутність покупів продукції і відсутність грошей на заробітню платню.

СЕВАСТОПІЛЬ. — На спільному засіданні координаційної ради профспілок підприємств та страйкового комітету висунуто вимогу до керівництва міста скликати протягом тижня засідання Міської Ради і розглянути питання про економічне становище Севастополя. Представник міської державної адміністрації Валерій Копанов заявив, що споживання електроенергії найближчим часом зменшиться у Севастополі на 50 відсотків, що практично паралізує економіку міста.

ЧОРНОБИЛЬ. — Перший заступник міністра енерґетики Олексій Щерботов повідомив, що зупинено шостий турбоґенератор третього бльоку Чорнобильської АЕС і стоїть питання про повне зупинення одного з двох працюючих бльоків через брак палива. З Росії 23-го лютого має вийти вагон з паливом, та він звичайно йде близько двох тижнів, а третій бльок зможе працювати лише до 27—28-го лютого. Отже продукцію ЧАЕС доведеться знизити на 60 відсотків.

ПРИП'ЯТЬ. — Тут 18-го лютого завершилися відвідини Чорнобильської АЕС групою інспекторів із Швеції, які також відвідали Запорізьку АЕС. За повідомленням Державного комітету атомної енерґетики до кінця року МАГАТЕ обіцяє забезпечити ґарантійний нагляд за всіма Атомними електростанціями України.

КИЇВ. — Президент Українського Союзу Промисловців і Підприємців (УСПП) Леонід Кучма сказав, що Україні не варто розігрувати „російську карту" у зв'язку з подіями в Республіці Крим. „У світі немає такої цінности, за яку можна віддати чи продати російсько-українські відносини". А на те, чи відбудуться парляментарні вибори в Україні вплинуть не так події у Криму, як стан власної економіки", підкреслив Кучма.

ЛЬВІВ. — Голова Обласної Ради Микола Горинь висловив думку, що найближчим часом Україну може спіткати доля Білорусі. Там почалося із входження до рубльової зони, а закінчилося усуненням Станіслава Шушкевіча, що фактично означає комуністичний переворот. Поширення уповноважень східніх областей М. Горинь вважає початком „білорусизації" України. Сюди ж він відніс перемогу Мєшкова та угоду трьох президентів. Характеризуючи новий бюджет, М. Горинь зазначив, що „цей папірець" не має юридичної сили, бо, на його думку, бездефіцитний бюджет в Україні — це нонсенс, чергова спроба обдурити народ. Гроші, як і раніше, розподілятимуться силовими методами. Що ж до Львівщини, то її бюджет дефіцитний уже сьогодні.

ПРЕЗИДЕНТ Л. КРАВЧУК НЕ БУДЕ КАНДИДУВАТИ

Київ. — Щоденник „Ню Йорк Таймс" з середи, 23-го лютого, помістив вістку, що Президент України Леонід Кравчук не буде кандидувати у червневих виборах.

„Ню Йорк Таймс" покликається на українську газету „Демократична Україна", яка помістила інтерв'ю з Л. Кравчуком у вівторок, 22-го січня. Л. Кравчук сказав в газеті, що він не буде кандидувати у виборах в червні цього року. У наслідок його рішення виринає питання, як буде з підписаним ним тристороннім договором про ліквідацію атомного арсеналу на території України. Дальше говориться, що в інтерв'ю на першій сторінці „Демократичної України" Л. Кравчук сказав, що зробив „кінцеве рішення" не кандидувати тому, „що не можу боронити існуючу економічну ситуацію". Згадане інтерв'ю появилося понад тиждень перед заповідженими відвідинами Л. Кравчука до Вашінґтону на зустріч з президентом Биллом Клінтоном. Сказано у вістці, що пресовий секретар Л. Кравчука Віктор Стельмах потвердив рішення, але відмовився від пояснень.

У дальшому розгортається мнимі причини такого рішення Л. Кравчука, починаючи від низько-відсоткових опитів про популярність Л. Кравчука до невідрадної економічної ситуації, якій завдано ще одного удару рішенням Верховної Ради збільшити на 10 відсотків кредити для індустрії та сільського господарства. Це останнє рішення зроблено поминмо перебування спільної комісії Міжнародного валютного фонду та Світового банку в Києві, щоб надати Україні позичку в сумі 1 біл. дол. для припинення друкування грошей. Говориться також про рішення Туркменістану припинити постачання ґазу в Україну з уваги на заборгування в сумі 700 міл. дол.

ТІНЬОВИЙ КАБІНЕТ В УКРАЇНІ СТАЄ ДІЙСНІСТЮ

Київ (Р. Руденко). — Тут 22-го лютого відбулася пресова конференція голови Постійної комісії Верховної Ради з питань економічних реформ Володимира Пилипчука, присвячена результатам тритижневого перебування в ЗСА групи українських економістів із 30 осіб. У складі делеґації, яку очолював Пилипчук, були також завідуючий відділом політичної економії Інституту економіки АН України Володимир Черняк, заступник міністра економіки Лада Павликівська, заступник голови Антимонопольного комітету Зоя Борисенко, економісти з Полтави, Львова, Харкова. Група перебувала в ЗСА від 29-го січня до 20-го лютого на запрошення Уряду ЗСА і за рахунок Агенції міжнародного розвитку ЗСА.

Українська делеґація відвідала Інститут економіки в Денвері, Кольорадо, ознайомилася з працею стейтового уряду. Останній тиждень економісти України присвятили зустрічам з представниками Світового банку, Департаменту скарбу ЗСА та Міжнародного валютного фонду.

За словами В. Пилипчука, американські колеґи високо оцінили рівень українських фахівців, заявивши, що вони здатні вивести економіку своєї держави з кризи і висловили подив, чому цього не робиться і чому таким фахівцям чиниться опір.

На пресовій конференції виступив також В. Черняк, який сказав, що економісти їздили до ЗСА з метою вивчення ринкової економіки, взаємодії ринкових та державних структур та підготування власної програми.

В. Пилипчук додав, що в результаті поїздки до ЗСА, економісти підготували „Програму виходу з кризи" та „Програму ринкових перетворень", які незабаром будуть опубліковані. За словами В. Пилипчука, економісти створили команду однодумців, які знають що робити.

На думку заступника директора Інституту економіки та міжнародних відносин Олега Соскіна, фінансова стабілізація можлива при повній лібералізації економіки та введенні податку від 4 до 8 відсотків. Тільки після цього можна переходити до структурної перебудови. Група економістів на чолі з В. Пилипчуком підготувала конкретні заходи до поборення кризи і вважає, що за короткий час зможе стабілізувати ситуацію в державі. Серед їхніх плянів — припинення інфляції за рахунок ліквідації дефіциту бюджету, дефіциту зовнішньої торгівлі, невідповідности між товаровою і грошовою масою в Україні. Вони також вважають, що в момент інфляції треба провести грошову реформу і запровадити гривню. Приватизацію здійснити в максимально скорому часі за допомогою єдиної комп'ютерної мережі. В їхніх плянах — розподіл влади і відповідальности, розподіл важелів реґулювання економіки, демонополізація і розвиток конкуренції, реформа аґрарної і банкової систем.

Учасникам делеґації під час візити до ЗСА вдалося вирішити питання про надання технічної допомоги Україні, а саме, у створенні єдиної комп'ютерної мережі. „Перебування на стажуванні у ЗСА переконало нас у тому, що задуми, які ми мали чотири роки тому щодо проведення ринкових реформ, можна здійснювати і сьогодні", — сказав В. Пилипчук.

На запитання як розподілені ролі в „тіньовому Кабінеті Міністрів", який за прогнозами експертів уже зформувався, В. Пилипчук відмовився від відповіді, зауваживши, що його група є „альтернативною і готовою до дій". Він також повідомив, що допомога з боку ЗСА буде спрямована на дві програми і коштуватиме 16 міл. дол. одна і 20 міл. дол. друга. На запитання, як вийти з кризи плачення, Пилипчук повторив, що головне — це зниження норми резервування грошей Національним Банкам України до 8—10 відсотків, відновлення співвідношення між зовнішніми та внутрішніми цінами, позитивна ставка на фінансування і стабілізація виробництва.

Д-Р І. ГУРИН В УВАН

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА влаштовує доповідь д-ра Ігоря Гурина на тему „Хто такі варяги? (спроба розшифрування таємниці)". Доповідь відбудеться у неділю, 27-го лютого, о год. 2-ій по полудні в будинку УВАН, 206 захід 100-та вул. Телефон для інформацій (212) 222-1866.

В. Радецький не втішається популярністю

Київ (УНІАР). — Тут 21-го лютого оприлюднено результати опитування, зробленого спільним підприємством „Соціс-Ґеллап", про довір'я до влади в Україні та деяких керівників.

Опитування показало, що Збройним Силам України цілком довіряють 31 відсоток опитаних, частинно довіряють 37.8 відс., зовсім не довіряють — 19.4 відсотка респондентів. Міліції цілком довіряють лише 12 відс. опитаних, а Службі Безпеки України 17.5 відс.

Міністрові оборони України Віталієві Радецькому цілком довіряють лише 4.1 відс. опитаних, частково довіряють 7.1 відс., зовсім не довіряють 19.5 відс.. Найбільше опитаних не знають як ставитись до міністра оборони — таких аж 69.3 відс. Його попередникові Костянтинові Морозову довіряють трохи більше респондентів — 8.9 відс. Голові Служби Безпеки України Євгенові Марчукові довіряють лише 1.4 відс., а міністрові внутрішніх справ України Андрієві Василишинові — 1.6 відс. респондентів.

Верховній Раді потрібний сильний центр

Київ (УНІАР). — Тут 21-го лютого лідер громадського об'єднання „Нова Україна" Володимир Філенко висловив серйозну стурбованість можливими результатами наступних виборів народних депутатів України. Він вважає, що до майбутнього парляменту можуть увійти дві антагоністичні групи депутатів, які представлятимуть східній і західній реґіони України. Вже сьогодні, на думку Філенка, в реґіонах помітно різний підхід до розв'язання економічних і політичних питань. Така Верховна Рада не зможе обрати сильного прем'єра і ефективно займатися законодавством, пояснив Філенко.

Виходячи з вищезазначеного, „Нова Україна" і Партія Демократичного Відродження, очолювані Філенком, хочуть вибрати до парляменту максимально можливу кількість своїх представників, щоб створити в ньому сильний центр, який міг би стабілізувати ситуацію.

У СВІТІ

В ПОНЕДІЛОК, 21-ГО лютого, в Каїрі, єгипетській столиці, відновилися переговори між делеґаціями Ізраїля і Палестинської визвольної організації. Обидві сторони заявили, що сподіваються до двох тижнів досягнути компромісу в найважливішій точці — з приводу кількости палестинської поліції, яку буде створено в зоні самоуправління. Палестинці вимагають, щоб їхні „сили самооборони" складалися з 10,000 вояків. Ізраїль покищо погоджується на 6,000озброєних палестинців.

ПРОЦЕС ПЕРШИХ в історії Південної Африки загальних нерасових виборів, які відбудуться 26-го — 28-го квітня цього року, контролюватимуть до 20,000 місцевих і закордонних спостерігачів. Вони будуть стежити за поведінкою виборців, а також розв'язувати різні конфлікти. Після того, як міжнародні спостерігачі проконтролюють хід голосування і підрахунок результатів, вони повинні будуть узгодити свої оцінки і зробити висновок з приводу того, чи були вибори повною мірою „чесними і справедливими".

В ГОЛОВНОМУ БЮРІ ООН розповсюджено доповідь генерального секретаря Бутроса Бутроса-Галі з приводу нової загрози для людства — дефіциту води на плянеті. „Брак води стає звичайним явищем як у промислово розвинених, так і в країнах, котрі щойно розвиваються, світ починає входити у кризову ситуацію глобального характеру", — підкреслюється у звіті генерального секретаря ООН. Вживання води на плянеті від 1940 до 1980 року збільшилося удвічі, а до 2000 року збільшиться удвічі знову. Приблизно 80 країн, в яких мешкає 40 відсотків населення вже бідують від поважної нестачі води.

ДЕДАЛІ ПОГЛИБЛЮЄТЬСЯ незгода між Естонією та Росією в питанні остаточного визначення спільного кордону. Росія не хоче повернути території, відірвані від Естонії в 1945 році. Російська дипломатія намагається створити враження, нібито Москва готова до переговорів, однак Естонія незмінно відповідає, що тут нема чого обговорювати, бо йдеться про частину історичної естонської землі. Цими днями на естонсько-російському кордоні стався поважний інцидент: невідомі особи підпалили російський контрольно-пропускний пункт. З цим фактом Росія дістала додаткову підставу звинувачувати Естонію в небажанні сісти за стіл переговорів.

В ПОНЕДІЛОК, 21-ГО лютого, в центрі альжирської столиці ісламські терористи вбили 52-річного француза Жерома Ґро. Це вже шосте вбивство французького громадянина від вересня минулого року. Ісламісти, ступивши на шлях збройного протиборства з альжирською владою, вимагають, щоб усі чужинці негайно залишили територію країни. Всього в Альжирі за останні місяці вбито 28 громадян інших держав.

УРЯД ФРАНЦІЇ, залишаючи поза увагою постійні докори з приводу державних субсидій для стратегічних ділянок промисловости, проголосив про нові грошові дотації — на цей раз для літакобудівельної компанії Аероспасіяль. Вона є також співвласником концерну Ейрбас. Держава підтримала свою компанію 341 міл. дол. На звинувачення в протекціонізмі паризькі урядовці відповідають, що американська літакобудівельна компанія Боїнг також дістає підтримку через урядові замовлення, і хоч це інакше називається, суть справи — та сама.

ДЕРЕВ'ЯНИЙ 23-ФУТОВИЙ човен перекинувся поблизу Багамських островів. Щомайменше п'ять осіб загинуло. Човен зі 40 втікаючими плив до американського берега. Представники багамської рятувальної служби заявили, що лише троє пасажирів дісталися до мети. Про інших покищо нема докладних інформацій.

ПРОПОНУЮТЬ ПРИПИНИТИ ДОПОМОГУ ДЛЯ РОСІЇ

Вашінґтон. — У зв'язку з викриттям московського шпигуна, який займав високий пост в Сі-Ай-Ей, державний секретар Воррен Кристофер сказав, що Адміністрація З'єднаних Стейтів не має наміру терпіти занадто активну діяльність російської розвідки в країні.

В заяві державного секретаря підкреслюється, що дальші стосунки між двома державами, включно з допомогою, будуть залежати від того, чи припинить розпаношуватися Москва. У Вашінґтоні очікують, що російська сторона добровільно відкличе з Америки своїх дипломатів, котрі насправді є розвідниками. Пресовий секретар Білого Дому Ді-Ді Маєрс сказала з цього приводу: „Якщо Москва не спроможеться на відповідні дії, то спроможемося на них ми".

Сенатор Деніс Де Консіні висловився ще рішучіше: „Ми дали росіянам понад два більйони долярів і, на мою думку, просьба припинити розвідувальну діяльність буде занадто скромною. Якщо вони цього не зроблять, ми повинні переглянути стосунки з цією країною".

Газета „Ню Йорк Таймс", покликуючись на добре поінформовані джерела, стверджує, що шпигунське подружжя Еймсів заподіяло „катастрофічну шкоду" для Сі-Ай-Ей, оскільки Олдріч Еймс мав доступ до надсекретної інформації. Стежити за ним почали після цілого ряду викриттів американських аґентів у Росії і вбивства двох громадян колишнього СССР.

В АМЕРИЦІ

ЗДАЮЧИ СОБІ з того справу, що правила встановлені ними для реґулювання передач каблевої телевізії не є достатніми, Федеральна комісія засобів інформації у вівторок, 22-го лютого, зменшила на 7 відсотків ціни на передачі каблевої телевізії. Голова Федеральної комісії засобів інформації Рід Гандт, підкреслив, що додаткові зменшення оплат змусять принайменше 90 відсотків каблевих телевізійних мереж зменшити оплати бодай деяких передач. Це на його думку заощадить платникам приблизно 3 біл. дол.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Билла Клінтона, міняючи свою стратегію, вирішив не накладати гострішого економічного ембарго на Гаїті, хибащо вигнаний президент о. Жан-Бертран Арістід погодиться поширити свій уряд і негайно дасть амнестію тим військовим старшинам, які в 1991 році змусили його покинути Гаїті. Крім того урядові чинники уважають, що вигнаний гаїтський президент мусить погодитись на більшість новозапропонованого пляну, якщо хоче повернутися до влади. Згаданий плян був накреслений у Вашінґтоні членами гаїтської парляментарної делеґації, яка тісно співпрацювала з Урядом ЗСА та офіційними чинниками Організації Об'єднаних Націй.

У ВІВТОРОК, 22-ГО лютого, Сенат схвалив кандидатуру Строба Толбатта на становище заступника секретаря Державного департаменту голосами 66 до 31. Одначе прийшло це схвалення не так легко, як цього сподівалися демократи, а щойно після гострої дискусії, зокрема коли йдеться про дорадчу політику Толбатта щодо новостворених незалежних держав на руїнах колишнього СССР. Крім того перепало С. Толбаттові також і за його статті в журналі „Тайм" про Ізраїль, як і за його постійне критикування Уряду президента Роналда Реґена за його тверду політику щодо Москви, а найбільше за його теперішню м'яку настанову до ходів Росії, зокрема коли йдеться про Грузію та інші колишні республіки СССР.

У ГЮСТОНІ в Тексасі державні прокуратори у вівторок, 22-го лютого, оскаржили вісім осіб, які працювали у Крайовому управлінні аеронавтики і дослідження космосу за хабарництво та різного роду інтриґи для придбання незаконних грошей. Свої оскарження державні прокуратори базують на інформаціях їхніх аґентів. Ґайнелл Ґриффін Джовнс, державний прокуратор в Гюстоні, повідомив, що розслідування цієї справи буде продовжуватися, бо існує можливість, що ще інші особи є в цьому замішані.

СЕНАТ РОЗПОЧАВ дебати над пропонованою поправкою до Конституції, яка вимагала б збалянсованого бюджету від Уряду. Головний спонзор цієї пропозиції сенатор-демократ з Іллиной Пол Саймон звернувся до Конґресу та стейтів, щоб таким способом відібрати можливість Урядові користуватися „бланк чеками", що вже допровадило до 4-трильйонового дефіциту. Проти такої пропозиції виступає Президент, який твердить, що Конґрес хоче внести свою тактику зволікання в справу річних бюджетів.

АМЕРИКАНСЬКА СПІЛКА пенсіонерів подала до відома висліди проведених опитів, які виявили, що існує дискримінація на місцях праці, коли йдеться про осіб пенсійного віку. Опити також показують, що дискримінація цього роду є більш замітною у фірмах, які не є надто успішними у своїй ділянці. Зроблено було ці досліди для того, щоб підтвердити дискримінацію на місцях праці проти старших громадян, бо це є проти закону.

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД делеґатами Американської ради освіти на річній конференції у Вашінґтоні, президент Билл Клінтон звернувся до педагогів з викликом — підготовляти краще сьогоднішніх учнів до праці в майбутньому. На його думку учні в теперішніх школах ЗСА не є достатньо підготовані на місця праці, пропоновані практичним світом торгівлі, економіки, техніки та інших ділянок.

У СПРАВІ АЛЬМАНАХУ УНС'94

Редакція і адміністрація „Свободи" повідомляють, що фірма, яка друкувала Альманах УНС на 1994 рік, помилково вислала деяку частину накладу на пошту без адрес. Пошта повернула ці книжки адміністрації „Свободи". Тому проситься тих читачів, які не отримали Альманаху '94, а хотіли б його мати, написати або зателефонувати до адміністрації „Свободи", 30 Montgomery St., Jersey City, N. J. 07302, tel.: (201) 434-0237.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні:
(202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send adress changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці-$12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В. Жириновський в клопотах

Американське авторитетне аґенство Ассошіейтед Пресс інформує з Москви, що з Ліберально-Демократичної партії, головою якої є Владімір Жириновський, виступили два видатні її члени, між ними організатор виборів у грудні минулого року Віктор Кобильов. Цей останній у широкій заяві до преси різко критикував Жириновського за його екстремні заяви, які компромітують названу партію і погіршують взаємини з іншими країнами. Він підкреслив, що його виступ із партії — відбувається на ідеологічних різницях з Жириновським. Сам Жириновський — читаємо — злегковажив собі ту подію і всупереч заяві Кобильова впевняє, що ті сецесіоністи виступили з партії ,,з персональних причин''. Ассошіейтед Пресс додає від себе коментар з пригадкою невідповідальних і цілком непритомних заяв Жириновського, які спричинили рідкий в історії факт, що кілька европейських держав (між ними Німеччина) проголосили його ,,персона інґрата'' (небажана особа) відмовляючи йому візи на приїзд.

Жириновський може не журитися втратою двох партійних членів, коли ще залишилися поверх півтори сотні. Але це тільки початок невідхильного процесу: наприкінці XX сторіччя нема місця для політичного екстремізму. Всюди у світі є гін доосередковий і компромісовий, а не відосередковий і ізоляціоністичний. Економічний европейський союз погодився на скасування персональних пашпортових віз для громадян членських держав та на безмитну торгівлю, а спір іде ще довкола пропозиції завести спільну валюту з одним центральним банком. Американський Конґрес ратифікував підписаний ще за урядування Джорджа Буша тридержавний договір про скасування мит у торгівлі ЗСА, Канади і Мехіко. Німецька преса охрестила Жириновського, як ,,російського Гітлера'' і це правильна назва: Гітлер хотів завести в Европі на 1,000 літ ,,Пакс Тевтоніка'' — Тевтонський мир — після 12-ти років володіння пустив собі кулю в лоб, принісши нещастя Німеччині і світові. І Жириновський, у своїй зарозумілості й політичному анальфабетизмі прагне відбудови імперської Росії від Балтику по Тихий океан і від Білого по Чорне море, — між бажаннями і реальними можливостями, між дійсністю, є величезна різниця, — пропасть, що її годі переступити.

Боріс Єльцин добре пояснив успіх Жириновського у виборах у Росії у грудні минулого року, як реакцію на економічну нужду широких верств населення. Другою причиною того успіху була забріхана назва ,,Ліберально-Демократичної'' політичної партії Жириновського, — коли вона насправді є партією фашистською і крайньо-націоналістичною. Здавалося, що поява на російському політичному овиді В. Жириновського з його голосними заявами, що він прагне відбудувати велику Росію із приєднанням до неї знову України і трьох балтійських держав — протверезить увесь український державно-політичний провід, Уряд, Верховну Раду і лідерів яких 20-ти партій і організацій з політичними амбіціями. На превеликий жаль — так не сталося. В Україні продовжується розкрадання майна і далі існує тотальне хабарництво, партійницька демагогія, наче би не було ніякої загрози для України ззовні ані зсередини. Загроза ззовні куди менша, як провал внутрі. Крим вже на шляху проголошення своєї державної незалежности — виключно в наслідок політично-економічного хаосу в Україні, який відштовхує, а не приманює. Хто знає, як надалі поведеться Донеччина з великою російською меншиною і Закарпаття з тамтешньою злочинною акцією доморослих мадяронів.

Західня римська імперія впала не так під натиском від мандрівки народів, як в наслідок внутрішнього розперезання. За панування тирана Нерона у I-сторіччі після народження Христа юрби народу заповнювали вулиці Риму з криком ,,Panem at circenses!" — Хліба і видовищ!". І Нерон влаштовував на арені цирку, руїни якого є по нинішній день атракцією для туристів і не дбав про імперію. Його вбили і держава проіснувала ще тільки 300 літ — найбільша імперія в історії світу, — здавалося — вічна. Якого потрібно потрясення, щоб протверезити суспільну верхівку в Україні?

Маріян Коць

ХТО ТИ Є? ХТО МИ Є?!

Кожна людина, яка живе в нашому цивілізованому світі знає і розуміє вагомість фінансової бази-фундаменту в її особистому житті. Немає сумніву, що це є також першочерговим для кожного організованого підприємства, громадської організації включаючи церковні і релігійні установи. Пояснювати таку істину може виглядати зайвим і смішним, а то й глупим. Є, одначе, для нас українців вже не тільки на поселеннях, але й в Україні потреба фундаментального розуміння інтересів українства. Не вистачає тільки вміння важкою працею нагромадити матеріяльні засоби, чи маніпуляціями розбагатіти. Малувато придбати організоване членство, вірних, які систематично збагачуватимуть світські чи церковні установи. Навіть всенаціональна солідарність в мисленні, організованості вже розгублюється, а то й працює проти українства, якщо ми всі і кожний зокрема не розуміємо, що наші українські фінансові бази можуть і, звичайно, працюють для нашого угроблення. Це не пересада!

Відомо, що тут на поселеннях ми належимо до роботящих, трудолюбивих, ощадних громадян. Чесні до держав нашого поселення, вносимо у їхні скарбниці наш вклад й не тільки в матеріяльному розумінні, але в патріотичному готові жертвувати своїм життям. В порівнянні з деякими групами, ми таки понесли й тут немалі жертви. Нині Україна незалежна держава. Це вимагає від нас підключитись до розбудови нашої держави. Обов'язок історичної важливости. Це також в інтересах країн нашого поселення. Воно сприятиме не тільки допомозі держави, але збагатить тутешні наші фінансові ресурси, без яких неможливе як культурне, духове, так і духовне існування.

Є один преважливий елемент, який ми ігноруємо, викинули із наших генів, позбулися вміння передати його своїм нащадкам. Це — кожноденне, кожногодинне слідкування за нашими фінансовими ресурсами. Чи вони працюють тільки в українському інтересі й максимально використовуються для збагачення виключно національного українського життя. Чи є в нас особисто й громадськи, церковно-релігійний сором, коли з повною недбалістю передаємо наші фінансові ресурси чужим елементам, які працюють не в нашому інтересі. Часто для нашого умертвлення. Кому лопає серце, хто червоніє із сорому, що його, чи його установи фінанси збагачують антиукраїнські сили? Саме усвідомлення мало б зрушити мислення, якщо б наші предки, наші батьки, ми і тепер наші діти збагнули, що неволя України, вигнання, голодомори, заслання, катівні — були спричинені нехтуванням свідомости українського національного інтересу. Дозволимо собі сказати правду — український капітал в неукраїнських руках, — це зрада! Тільки тоді, коли кожний із наших лідерів, достойників, директорів, аж по семирічну дитину усвідомить собі, що їхній гріш в неукраїнській установі свідчить про їхню зраду й ця свідомість негайно змінить наше господарчо-фінансове діяння, — тоді щойно ми зможемо стати людьми гідними жити на оцій плянеті! Це не є переборщення!

Які ж наслідки такої перестанови? Капітал з національним українським інтересом вимагатиме також від українських установ, церков, фінансового господарювання з українським інтересом. Знаємо, що 80 відс. українського капіталу є поза українськими установами. Чотири покоління, або й більше на цих поселеннях, а скільки із них хоч дрібку пов'язані з українським національним інтересом? А навіть оті із нас, які приплили до цих чужих берегів свідомими патріотами? Гляньте на наші податкові зізнання під кінець цього року й самі ствердіть кому служать ваші фінансові ресурси? Яке багатство ми поставили б в руки ділових людей; які нові навантаження станули б перед нами господарюючи тими фондами? Які можливості для всеукраїнського розвитку на наших поселеннях і на Україні? Так довго, як ми не змінимо себе, не маємо найменшого права критикувати, чи повчати наших сестер і братів в Україні й Уряд держави. Ми для них не є зразком до наслідування. Вони йдуть нашими і наших батьків слідами й ведуть державу й нас усіх українців у пропасть загибелі.

Ствердження Служби Безпеки України, що більйони долярів вивезено і здепоновано в Швайцарії. Є також тут у ЗСА інформації, що групи людей з України депонують мільйонові суми в американських банках. Леґально чи нелегально здобуті ці гроші, але вони мали б працювати для інтересів України, а не опинятися поза її межами. Лаяти отих людей, повчати їх, критикувати, — ми не маємо управнень, бо ми самі також віддаємо наш капітал у неукраїнські руки.

Модернізація виробництва, поліпшення якости й наближення до світових стандартів відкриє ринок збуту українських підприємств у країнах західнього світу. Спільні наші підприємства примусять нас організувати торговельну мережу. Розбудуємо транспортові засоби й не будемо користуватись чужоземними. Тим більше, що вони вже й тепер нам частинно доступні. Якщо глянути в будуче, при реорганізації нашого національно-фінансового мислення, — можна сміло прогнозувати добробут народу й нас на поселеннях. А що вже говорити про культурне і духове збагачення, яке взалежнюється у великій мірі якраз від фінансової бази.

Так, починати потрібно вже тепер від себе самих. Запитати кожний себе — хто я є? Кому я і мій капітал служить?

Юліян Мовчан

Альманах УНС'94 — цінний довідник

Пошта також і в цьому році принесла приємну сподіванку — Альманах Українського Народного Союзу на 1994, річник 84-ий. Тільки з тією великою різницею, що на цей раз він вийшов у століття нашого ,,батька" — Українського Народного Союзу.

Уже сам вигляд цієї книги, яка має 288 сторінок, робить приємне враження на читача. Гарна різнокольорова обкладинка у мистецькому оформленні Богдана Титли, добрий папір і добрі черенки (не малі, але і не завеликі), якими набрані матеріяли Альманаху — кожному напевно приємно взяти до рук цю книгу. Ну, а про її зміст — вже й нема чого говорити. Тому лиш — бодай коротко.

Після подачі ,,Гимну Українського Народного Союзу" Степана Мусійчука (також музику на нього М. О. Гайворонського) та українського календаря на 1994 рік, Альманах розпочинається ,,Словом головного предсідника УНС Уляни Дячук". Зазначивши, що саме в День Вашінґтона 22-го лютого 1894 року в пенсильванському містечку Шамокін почав свою історію Український Народний Союз, У. Дячук подає, що якщо йдеться про писану історію УНС, то вона вже добре подана в попередніх союзових книгах. Зокрема, з нагоди перших 40 років праці в 1936 році вийшла в світ ,,Пропам'ятна книга" за редакцією д-ра Луки Мишуги — в той час головного редактора ,,Свободи". Своїм великим засягом та насвітленням усіх проблем українського іміґранта, та джерельна і дуже дбайливо опрацьована книга стала першою історією українського поселення в Америці. Пізніше під іншими назвами, було видано більше подібних книг. Чи це робиться лише з метою реклями, з метою побільшення членства забезпеченої організації?

Так і не так. На це дає добру відповідь У. Дячук. У цій самій статті вона пише: ,,Український Народний Союз — це за статутом братсько-допомогова організація, прикметою якої є принцип взаємної допомоги на базі братерства, людяности, вирозуміння та рівности усіх. І ці принципи уможливлювали кожному, хто став членом УНСоюзу, вибиватися у його рядах і ставати його провідником та часто-густо — провідником громади"...

Саме маючи на увазі вищезгадані принципи, як також потребу продовження історії поселення українських іміґрантів в Америці, редактори та видавці видали в світ цей вже 84-ий річник Альманаху. Ось бачимо статтю ,,Перші урядовці Українського Народного Союзу", автором якої є д-р Осип Кравченюк. Оскільки першими українськими іміґрантами в Америці були селяни переважно з затурканих околиць нашої батьківщини, то автор цілком доречно констатує, що всім їм в більшій або меншій мірі бракувало національної свідомости та задоволення духовних потреб. І тому, як він пише, ,,наріжним каменем у цьому відношенні був приїзд у грудні 1884 року священика-патріота о. Івана Волянського до Шенандоа, Па. Його невсипуща місійна діяльність привела відносно в короткому часі до створення у кількох місцях скупчення наших еміґрантів перших запомогових братств, церков, кооперативних крамниць, театральних гуртків і хорів".

Із статті Кравченюка довідуємося, що першим головним предсідником УНС обраним на Першій конвенції 30-го травня 1894 року в Шамокіні був Теодосій Талпаш, який був народжений 1859 року в селі Лабова, повіт Новий Санч, і який прибув до Америки 1884 року. А першим касиром УНС був Іван Ґлова, народжений у селі Завадка біля Риманова (повіт Сянік). Він прибув до Америки 1882 року, освівши в місті Денівіллі, Па.

Цікаві дані автор подає про О. Григорія Грушку — засновника, власника і першого редактора ,,Свободи". Народжений 10-го жовтня 1859 року в Зарубинцях Збаразького повіту, він був рукоположений на священика в 1884 році. А виїхавши без відома церковних властей 1889 року до Америки, він тут проявив велику активність на церковно-культурній ниві — включно із виданням часопису, писаного ,,українським серцем, українською мовою і навіяний українським духом". І цим часописом, як кожен тепер знає, була наша ,,Свобода", перше число якої вийшло 15-го вересня 1893 року. На основуючих зборах і на Першій Конвенції УНС 30-го травня 1894 року, о. Грушку обрали членом Контрольної Комісії. Це був єдиний раз, коли він займав пост у Головному Уряді УНС. Він підтримував цю тількищо створену установу, заохочував іміґрантів вступати в її членство, і за це делегати на Першій Конвенції УНС склали йому окрему подяку і вирішили зробити ,,Свободу" органом УНСоюзу.

Але, як кажуть, ,,все йде — все минає"... Так було із о. Грушкою. В наслідок різних — в тому числі досить ,,контроверсійних" ,,колізій" — в тому числі також на релігійному тлі, про деталі яких читачі довідають-

(Закінчення на стор. 6)

Олександер Серафин

ПРАКТИКА І ВІЗІЯ У КЕРІВНИЦТВІ

Керівники завзято міняють ділові процеси, усувають корпораційні структури, які не сприяють організації. Усе ще, менаджерська практика залишається без змін, що остаточно зруйнує цей цілий процес. Зі зміною роботи працівників, мусить змінитися також робота менаджерів.

З радикальними перевизначеннями роботи, традиційні параметри між працівниками, провідниками і менаджерами починають зникати. Працівники стають щораз більше самокеровані. Це ставить фундаментальну ролю менаджера під перевірку. Непотрібно пильного нагляду працівників. Роля керівника є постачати працівникам інформації, вишколювати, надавати авторитет і відповідальність. Керівники мусять періодично перевіряти роботу, оцінити здійснення процесу тих, хто сприяє, і вишколювати працівників до ще кращого виконання.

Із переміщенням завдань менаджменту до працівників, керівники повинні займатися більше справами адміністрації. Цей перехідний процес дуже тяжкий для більшості керівників. Вони проповідують зміну, а практикують старі методи. Успішними керівниками будуть ці, що зуміють справитися, щоб працівники виконували свої завдання ефективно й разом розв'язували проблеми, і будуть добрими тренерами. Знання змісту роботи не є необхідне до підвищення.

Із відносно меншим числом працівників, плекання кар'єри мусить відповідно змінитися, а з тим і винагорода. Вона повинна віддзеркалювати майстерність і знання працівника, а не його місце на схемі організаційної структури.

Досвід вказує, що більшість працівників не має проблеми з новим підходом до праці. Керівники, одначе, мають більше проблем зі змінами і їхнє пристосування займе довше. Постає питання: чи зміни такі як повна якість, зниження витрат виробництва, повне задоволення покупців і адміністрація постачання, які управління впроваджує, повинні вводитися поступово чи ударно? Прибуткові зміни не вистачальні. Сьогоднішнє ділове оточення вимагає підставових змін; створення чогось зовсім нового, відмінного, цілковитого перетворення, — введення великої зміни. До фірм, які це зробили, належать Форд, Інтел і Моторола. Число таких підприємств є мале тому, що головні директори бояться таких змін і вводять тільки зміни прибуткові.

Прикметами головних виконавців наступного століття буде суміш ділової проникливости, новаторство, на думку 260 головних виконавців і завідуючих директорів Великобританії. Їх запитували про можливі зміни в їхньому оточенні за 10 років відтепер. Тобто, що є потрібно, щоб подолати майбутні виклики і як підготовити нових виконавців, щоб якнайкраще задовільнити ці вимоги.

Майбутня конкурентність вимагатиме високої якости новаторських продуктів і побутового обслуговування ще більше ніж тепер. Ділові справи відзначатимуться співробітництвом з покупцями й іншими організаціями. Ділове оточення стане важче передрікати і воно буде ще більше конкуренційним ніж тепер.

Оперативний керівник в майбутньому буде, між іншим, довіряти підлеглим робити рішення і житиме з їхніми помилками. Він співпрацюватиме і творитиме домовлення з іншими. Також консультативно керуватиме постійними змінами.

Традиційну ролю менаджера, який встановляє мету й інформує про це своїх працівників, вважали перепитувані важною, але вона не стосувалася особливо до нових ділових проблем.

Підготовляючи таких керівників, потрібно звертати увагу на це, щоб вони самі брали діловий риск і відповідальність. Вони повинні були бути в ситуаціях де їм довіряли, були на постах, на яких вони набралися широкого досвіду і мали контакти з іншими організаціями. Кандидати мусять включатися в працю бриґади і в проєктування. Чимале збільшення взаємоособових вправностей є конечне, як також вправність у переконуванні.

Оперативний керівник наступного століття буде змушений встановити і утримувати робочі зв'язки з ширшим колом осіб ніж тепер. Йому буде потрібно розуміти різні кваліфіка-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Юстин Малина

ЮНАК У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

II

Пізнім вечером підходимо до Цатгайму. На обрії показалася велика заграва, а повітрям стрясали сильні детонації. Це німці висаджували склади амуніції, щоб не попали в руки большевиків. Змучені входимо до міста й розташовуємося в школі. Приносимо собі сінники і засипляємо. Та не довго прийшлось нам відпочивати, бо вже коло 3-ої год. над ранком збудила нас канонада большевицької артилерії. — Ми оточені — кричать німці. Скоро відмаршировуємо, залишаючи в паніці населення міста. По дорозі зустрічаємо перестрашених утікачів та безладні колони війська. Тільки щоб швидше... Міст на Ельбі підмінований і вже за дві години має вилетіти в повітря. На щастя, ми його перейшли, віддихаючи легше дякуємо Богові за втечу перед Червоною армією. І справді, по двох годинах міст перестав існувати, а ввечорі того ж дня совєтські війська стримали свою лінію над Ельбою. Ми були врятовані, але на як довго?

Укладаючи плян втечі, затримуємося на одному летовищі. З трьох наших ,,цуґів" (поїзди) можна тепер було б створити лише два. В тому хаосі багато юнаків відділилося. На летовищі німецький майор нас не прийняв. Маршируємо дальше. По дорозі ,,зареквіровуємо" в ,,бавера" (німецького фармера) віз, де складаємо наплечники — а ролю коней сповняємо ми самі. Доходимо до місцевости, назви котрої вже не пам'ятаю. І тут нас не приймають військові чинники, бож ми в їхніх очах — діти, а лінія фронтова дуже близько. В той грізний час не хочуть мати клопоту з нами. Ночуємо в школі й вранці йдемо далі. Літаки літають над нашими головами, обстрілюючи дорогу. Йдемо від міста до міста тепер вже без мети. Втомлені кидаємо непотрібний баляст: запасові черевики, шолом, протигазовий виряд тощо. З давніших трьох ,,цуґів" можна тепер зліпити б хіба один! По дорозі зустрічаємо порозкидану зброю. Дехто з юнаків бере її з собою, щоб пізніше кинути з уваги на тягар чи небезпеку. Минаємо котресь уже з черги село й доходимо до положеного на горбку містечка. Тут постановив я відлучитися і від так вже малої групи, й самому пробиватися до американців. Треба, однак, було бути дуже обережним, бо всюди вешталася польова жандармерія. Коли хтось попав у їхні руки, то в найкращому випадку йшов на фронт або копати окопи.

Отже, відлучившись, іду за місто, однак кількаденний марш збиває мене з ніг і засипляю в рові при шосе. Вранці збудили мене якже відомі стріли з ловецьких літаків, обстрілюючи барки на Ельбі. Не обійшлось і дорозі; кілька коротких серій з бортової зброї пішло недалеко мене, нагнавши трохи страху. Вставши, і коротко помолившись — іду далі й очам своїм не вірю! Стрічаю своїх товаришів, від котрих вчора я увечері відлучився. Оповідаю про свою пригоду й стверджуємо, що тих, хто відлучився тієї ночі, було більше. Маршуємо вільним кроком вже разом, але не довго, бо черевик дається мені взнаки. Нема ради, здіймаю його й шкандибаю в онучі. Потім сідаю придорозі й пляную якби то врешті продертись на Захід. Своєї групки вже не бачу. Рішаюся вибминати головні шляхи, йдучи бічними. По кількох годинах затримує мене польова жандармерія. Зрезиґнований кажу: ,,Сьогодні припадково згубив я свою частину й тепер здоганяю її". — Очевидно, вони мене не слухали й запровадили на свою станицю. Там же стрінув я кількох юнаків, котрі, мовляв, вибралися нав'язати контакт зі своєю частиною. Ще того самого дня завезли нас автом до Фрайберґу коло Дрездену. Тут нас добре накормили й вперше по кількох днях ми солідно відпочали. Дехто з нас вимінює черевики. На другий день дорога до Дрездену. Тішуся, що побачу то славне місто.

Жах... Дрезден, колись чудове місто музеїв, тепер у звалищах. Подібну руїну бачив я тільки в Кельні. Берлін виглядав мені трохи ліпше. Та не довго довелось нам бути в Дрездені. дальша дорога до Аусіґу. Звідтіля, разом з іншими позбираними звідусіль юнаками виїжджаємо на другий день через Прагу до Будвайс (Чехія). Там закватирували в школі, де вже були рівно ж з інших відділів наші хлопці. Зродилася тоді в нас думка якнайскорше дістатися до Лінцу в Австрії, до американців. Плян наш, однак, годі було зреалізувати, бо всюди — польова жандармерія, а впасти в її руки ніхто не мав охоти. Дістаємо новий наказ — вертаємося до Праги. По дорозі наш транспорт обстрілювали ,,мисливськими" літаками. Дякувати Богові, ніхто не потерпів. Чехи утруднювали рух поїзду, переставляючи його на бічні рейки. Об'єктивно дивлячись, вони виконували свій патріотичний обов'язок і тому наші симпатії були з чеським народом. У Празі думаємо про Пільзно (але не про пиво), однак не легко є видістатися. Німці повторюють стару, знану нам вже фразу: розстріл у разі втечі. Ситуація з кожною годиною стається гірше нестерпною, бо мариво большевицької неволі не перестає нам грозити, а дістатися до американців — трудно. В Празі чеське населення нетерпляче вичікує грядучих подій.

У такій безнадійній ситуації нас знову перекидають до Аусіґу. Ще того самого дня вертаємося до Праги на стацію Гіберна, де переночували. В Празі стрінули ми групу юнаків з котрою тиждень тому були ми разом. Наші старання, щоб вони прилучилися до нас, не мали успіху, бо німці не дозволили. Їх забрали на фронтову лінію, якщо ще така була...

Закінчення буде.

Степан Максимюк

НАЙВИЗНАЧНІШЕ СОПРАНО В ТРЬОХ ДЕСЯТИЛІТТЯХ — СПІВАЄ СОЛОМІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА В АМЕРИЦІ

(до 120-річчя з дня народження)

Перегортаючи сторінки Київської „Літературної України" з 7-го лютого (1963) 30 років тому, читаємо статтю молодшого наукового працівника Інституту мистецтвознавства, фолкльору та етнографії АН УРСР Ростислава Пилипчука під назвою „Співає Соломія Крушельницька". Автор статті по праву нарікає, що Соломію Крушельницьку „спіткала сумніша доля, аніж її побратимів — Карузо, Баттістіні, Руффо, Шаляпіна, пластинки із записок співу яких часто перевидаються".

Переповівши далі неймовіру історію про знахід в селі Оришківці в Галичині двох пластинок американської фірми „Колюмбія" „на горищі сільської хати, під стріхою... у полові", Пилипчук висловлює таке гаряче побажання: „Хочеться вірити, що в майбутньому будуть знайдені ще й інші записи як оперних арій, так і українських народних пісень та романсів українських композиторів у виконанні Соломії Крушельницької".

Хочеться запитати наукового працівника АН УРСР, що зробили дотепер працівники Інституту мистецтвознавства, фолкльору та етнографії, щоб, — як висловлюється сам Ростислав Пилипчук, — не тільки „нашим сучасникам почути ці пісні", але щоб і нащадки мали змогу насолоджуватися тим золотом, „що його Крушельницька мала в горлі і роздавала його людям"?

Відповісти на це питання не тяжко. Його дає нам сам товариш Пилипчук, признаючись, що спеціяльну передачу українського радіо з нагоди 90-річчя з дня народження співачки, яке відзначалося у вересні 1963 року, можна було завдячувати не українським науковцям і дослідникам мистецтвознавства з АН УРСР, а полякам. В статті дослівно написано, що „нещодавно в Польщі перевидано унікальну грамофонну пластинку із записом арій Гальки з однойменної опери Монюшка та Чіо-Чіо-Сан), „Мадам Батерфляй") з однойменної опери Пуччіні у виконанні Крушельницької", яку „радіослуха.. нашої республіки мали щастя почути... в спеціяльній передачі".

Як бачимо, справа із спадщиною Соломії Крушельницької на Україні стояла зовсім погано. Але це не тому, що наші дослідники мистецтвознавства, як також і приватні колектори рідкісних звукозаписів та любителі музики не цікавляться культурною спадщиною нашого народу. Ні, це тому, що антиукраїнський режим під проводом комуністичної партії корінно дбав про те, щоб дощенту знищити культурні надбання українського народу, які, за словами окупантів, не „виховували б людей у дусі комуністичних ідеалів, пробуджували в них почуття захоплення усім чудовим і прекрасним у нашій соціялістичній дійсності"... А колишній перший секретар КПУ Подгорний на XXII з'їзді цієї партії вихваляв тільки такі культурні здобутки українського народу, які мають „органічні зв'язки з культурою великого російського народу"... Цього, ясно, в мистецькій діяльності Крушельницької майже не було. До „партійного піклування" культурними здобутками українського народу ми ще повернемось пізніше. Завданням цієї статті є не полеміка з Ростиславом Пилипчуком, а зовсім щось інше.

Дискографічні досліди у нас, українців, на жаль, дуже убогі. І тому кожний початок, яким би він малим не був, може заохотити інших, поважніших дослідників української спадщини історичних фонозаписів до докладніших дослідів у цій галузі.

Як збирач рідкісних пластинок, який тільки нещодавно зацікавився звукозаписами Соломії Крушельницької, хочу вичерпно подати до загального відома інформації, які мені пощастило зібрати на протязі дуже короткого часу про те, що зроблено, і як багато можна тут, в Америці, знайти з голосової спадщини нашої славної Соломії Крушельницької.

Здається, що першою пластинкою Соломії Крушельницької на Американському континенті і американського випуску була пластинка фірми „Віктор" № 61078 (66005) з чорною наліпкою, дати випуску якої мені ще не пощастило точно встановити. Це награння є копією Варшавського запису з 1903 року фірми „Red G&T" № 23362. Обидві пластинки мають тільки однобічний запис арії „Vissi D'arte" з опери Пуччіні „Тоска", і є надзвичайно цінним раритетом між збирачами пластинок і в музичних бібліотеках. Пластинку фірми „Віктор" мені пощастило знайти у Філядельфії в пана Вільфреда Ґрегама, який має ще три оригінальні звукозаписи Крушельницької: один з 1906 року, а два з 1909 року, випущені в Міляно фірмою „Fonotipia".

Тут варто згадати, що на підставі відомостей, які зібрав і упорядкував Роберт Бауер у своїй дуже цінній книжці „The New Gatalogue of Historical Records, 1898-1908/09, London, 1947", Крушельницька записала в 1903 році у Варшаві на пластинках фірми „Red G&T Warszawa" сім різних пісень і оперних арій. А фірма „Fonotipia" в Мілано видала в 1906 році під прізвищем „Krusceniski" вісім оперних арій і пісень. За роки 1907—08 знаходимо тільки дві пісні.

На цьому каталогування звукозаписів Соломії Крушельницької в книжці Бауера уриваються. Але нам відомо, що Крушельницька далі награвала на пластинки, бо, як показують факти, між колекторами пластинок можна знайти її звукозаписи з 1909 року на пластинках Мілянської „Фонотипії", а деякі навіть пізніше на пластинках фірми „Odeon". Записи Мілянської „Фонотипії" з 1909 року, здається, вперше включили арію Un bel di vedramo з опери Мадам Батерфляй, якою, як знаємо,Крушельницька стала відомою на ввесь світ, врятувавши цю оперу після фіяска в Мілянській Ля Скалі 17-го лютого 1904 року. Число цієї пластинки є 92940. На другому боці цієї самої пластинки Крушельницька виконує арію „Da che tutta" з опери композитора Каталані „Льореляй", № 92939.

Наступними звукозаписами Соломії Крушельницької в З'єднаних Стейтах Америки можна вважати її пластинки, випущені фірмою „Columbia" правдоподібно в кінці 1920-их або на початку 1930-их років. Ці звукозаписи зроблено вже т. зв. електричним процесом, при якому вживався вже прототип сьогоднішнього мікрофону. Такого роду записи зроблено в Америці вперше в 1927 році. Одне можна з певністю сказати, що ці записи Крушельницької фірмою „Колюмбія" зроблено після 1927 року. Покищо пощастило мені відшукати дві такі пластинки. Перша — це №27133 F з піснями „Ой, де ти йдеш, де ти пойдеш" та „Ой, летіли білі гуси". На другій записано „Через сад виноград" і „Вівці, мої вівці". Цю другу пластинку перевидала значно пізніше американська фірма „Fortuna" під числом F-703.

Дійсну славу, яку має Соломія Крушельницька тут, в Америці, як світової слави оперна співачка, можна бачити хоч би з того, що на всю країну відома фірма випуску історичної вартости пластинок т. зв. International Record Collectors' Club, яку засновано в Бриджпорті, Конектикат, ще в 1932 році, видала в 1952 році дві пластинки Соломії Крушельницької. На першій пластинці, число IRCC 3095-B (9146), Крушельницька співає арію Брунгільди „Ho Yo To Ho" з опери Ваґнера „Валькірія".

С. Крушельницька і композитор Дж. Пуччіні

Друга пластинка, IRCC 3132, видана в грудні того самого року, має на обох боках запис арії смерти Селіки з опери композитора Майєрбера „Африканка".

В бюлетені число 164 згаданої фірми з нагоди 20-ліття її існування є досить простора замітка про Соломію Крушельницьку. Тут названо її „визначним українським сопрано..., яка була обдарована тими самими найкращими якостями, що й Шаляпін, але на жіночий лад". В замітці далі згадується, що „в 1930-их роках Крушельницька співала перед українськими громадами З'єднаних Стейтів і в той час зробила декілька електричних звукозаписів українських народних пісень у фірмі „Колюмбія". Вкінці замітки пишеться, що ця друга пластинка із записом арії смерти Селіки з „Африканки" є „розкішною" і настільки рідкісною, що „ми ніколи не чули про існування більш як однієї чи двох оригінальних копій".

З вищесказаного можна собі усвідомити, яку величезну вартість для нас і нашої культурної спадщини мають ці фонозаписи, які завдяки американським шанувальникам оперного мистецтва не те що врятовано від повної загибелі, але й було ще перевидано і розповсюджено серед збирачів рідкісних пластинок і любителів музики. Шкода тільки, що бюлетень не подав місця, часу і назви фірми, яка записала і випустила оригіналині пластинки. Без таких інформацій повне насвітлення творчої діяльности Соломії Крушельницької неможливе. З відсутністю документальних даних боюсь відгадувати, припускаючи, що це, можливо, записи Мілянської „Фонотипії" з 1910 року.

Дальшою групою пластинок, на яких зустрічаємо голос Крушельницької, є довгограючі пластинки фірми TAP (Top Artists Platters), які були випущені на ринок десь у кінці 1950-их років.

Довгограюча пластинка число T-326, під назвою „Зірки Ля Скалі, 1890—1900", містить славну арію Крушельницької „Un bel di vedremo" з опери „Мадам Батерфляй". На жаль, на цій пластинці арія раптово вривається і не викликає враження цілости. Ця селекція є копією перед тим згадуваного Мілянського оригіналу фірми „Фонотипія" з 1909 року.

На задній сторінці обкладинки є замітка на шість рядків про Соломію Крушельницьку. На жаль, нашу Соломію представлено тут як „славне польське сопрано".

Наступне число цієї самої фірми T-327, довгограюча пластинка під назвою „Три з половиною століть Італійської опери", містить арію „Ebben ne andro lontana" з опери „Ля Валі", італійського композитора Каталані. Це є копія Мілянської „Фонотипії" з 1906 року, №39919.

В примітках цього видання також згадується про Крушельницьку як „польське драматичне сопрано, італійська кар'єра якої позначилась безперервним успіхом".

Третя і остання довгограюча пластинка цієї фірми T-332, під назвою: „Двадцять визначних Европейських оперних зірок", містить на першій стороні арію „Da che tutte" з опери „Льореляй", також композитора Каталані. Цю копію зроблено також з Мілянської „Фонотипії" з 1909 року, №92939. В примітках до цієї пластинки згадується, що „Соломія Крушельницька є родом з Галичини" і що вона „була найвизначнішим сопрано в останньому десятилітті дев'ятнадцятого і двох перших десятиліттях двадцятого століття".

В 1963 році на американському звукозаписному ринку з'явилася ще одна серія передруку старих історичних фонозаписів славних світових співаків кінця XIX і початку XX століть. Назва цієї фірми правдиво відображає намічені завдання. Називається вона Bel canto disc. В поясненнях на обкладинках знаходимо таке: „bel canto — це гарний або надзвичайний спів; мистецтво, яке сьогодні майже завмерло". Тому завданням цих пластинок, — пише фірма, — є відтворити красу цього мистецтва, вершком досягнень якого вважається т. зв. „Золота ера опери". Як знаємо, наша славна землячка була одним із світил цієї ери, про що свідчить хоча б і той факт, що її талант та Богом дарований надзвичайний голос ставиться рядом з Карузо, Руффо, Баттістіні і Шаляпіном.

Самозрозуміло, що серія таких історичних записів, завданням яких є об'єктивно і в повній своїй красі передати досягнення цієї золотої ери, не могла не включити до свого репертуару нашу славну Крушельницьку. І так на довгограючій платівці серії BC 205, під назвою „The Great Prima Donnas-Vol.I", ми знаходимо дві пісні у виконанні Соломії Крушельницької. Перша це арія „L'altra notte" з опери „Мефістофель" композитора Боїто, і друга — це італійська пісня „Lasciali dir tu m'ami", також італійського композитора, але не Тості, як зазначено на пластинці, а Кваранти.

Інформацій про Крушельницьку на пластинці і на її обгортці немає. Є тільки її ім'я, дата народження і смерти. Остання подана тут неправильно, бо замість 1952 є рік 1946.

Перша пісня на цій пластинці, яку співає Крушельницька, є копією Варшавського звукозапису з 1903 року фірми Red G&T Warazawa", №23355. Друга пісня — це також Варшавський звукозапис з того самого року і тієї самої фірми, №23360. На оригіналі Варшавського запису замість італійської назви „Lasciall dir tu m'ami" знайдете назву по-польськи „Melodia".

Вартість цих двох записів також неоціненна, бо, здається, вони є першими фонозаписами Соломії Крушельницької. Досі мені не довелось відшукати даних, які вказували б на те, що голос Крушельницької записувався на пластинки раніше 1903 року. Відомо тільки, що в 1902 році фірма „G&T" робила записи в Петербурзі в той час, як Крушельницька виступала в опері того міста. Проте даних про запис її голосу в Петербурзі досі не пощастило мені знайти.

Найціннішою з усіх дотепер перевиданих звукозаписів Крушельницької є одна довгограюча пластинка, випущена на початку цього року в Канаді. Вона присвячена виключно Крушельницькій. Видала цю пластинку фірма „Rococo Records" у Торонто з числом 5211. Знаходимо на цій пластинці аж шістнадцять різних оперних арій і пісень з багатого репертуару нашої співачки. Звичайно, оперні арії переважають, їх дванадцять. Здається, більшість з них награно в першому десятиріччі XX століття. Деякі пісні й арії повторюються, проте час їхнього запису різний. Так, наприклад, арія „L'altra notte" з опери „Мефістофель" представлена Варшавським записом з 1903 року і Мілянським з 1906 року. Варшавський запис звучить безпорівняно краще Мілянського.

На пластинці є ще арії з таких опер: „Тоска", „Ля Валі", „Адріяна Лакуврер", „Льореляй", „Мадам Батерфляй", „Африканка", „Аїда" і „Валькірія".

Прикро тільки, що пан Росс, який написав коротенький, але проте прихильний коментар про Крушельницьку, не подав повністю, з яких саме пластинок скопійовано це нове видання. Такі інформації знаходимо тільки про три оригінали Варшавського запису згадуваної вже раніше фірми. З великими труднощами пощастило мені встановити час і числа записів Мілянської „Фонотипії", але, на жаль, не всі. В 1906 року є шість звукозаписів, два записи з 1909 року, а решта п'ять не встановлених. Можна припускати, що їх також видала Мілянська „Фонотипія" в 1909-му або в 1910 році. Проте потвердження цього здогаду не можу покищо знайти.

Досить довгу і прихильну рецезію з нагоди появи цієї пластинки написав критик Конрад Л. Осборн в місячнику „High Fidelity" за червень 1964 року на сторінці 88-ій. Шкода тільки, що наша Крушельницька ще й далі вважається „польським сопрано".

На цьому всі мої інформації про пластинки з голосом Соломії Крушельницької, які були випущені або поширювані тут, в Америці, або ті, на які мені пощастило тут натрапити, вичерпано. З того бачимо, що популярність нашої співачки тут не абияка. Дай Боже, щоб такими досягненнями могла похвалитися Україна і щоб молодшому науковому працівникові Академії наук Пилипчукові пощастило похизуватися хоча б десятою частиною того, що вже зроблено тут, в Америці, для увіковічнення слави Соломії Крушельницької і її вкладу в культурну скарбницю українського народу.

При цій нагоді буде ще цікаво згадати, як поставився офіційний „Голос Америки" до святкувань дев'яностої (дев'ятдесятої) річниці з дня народження нашої славної співачки.

З невеликим запізненням Український відділ „Голосу Америки" передав 20-го січня 1964 року спеціяльну програму про життя і діяльність Соломії Крушельницької. Залунали перші слова: „Американці українського походження, особливо старша і молодша генерація, ще сьогодні пам'ятають чудове сопрано української співачки Соломії Крушельницької, яка двічі відвідала Сполученні Штати у роках..." Яких вісім хвилин мінялися чоловічий і жіночий голоси анонсерів, розповідаючи слухачам на Україні цікаві епізоди з життя нашої славної співачки. Крім того, у розповідь було вплетено в двох місцях дві українські пісні, записані Крушельницькою тут, в Америці, а саме — „Вівці мої, вівці" і „Через сад виноград".

На цьому місці я дозволю собі повернутися на початок цієї статті, де я згадую, як Ростислав Пилипчук в „Літературній Україні" з 7-го лютого 1964, — отже сімнадцять днів після трансляції першої спеціяльної програми Українського Відділу „Голосу Америки" про життя і діяльність Крушельницької, — переповів, як я назвав, „неймовірну історію", пишучи дослівно таке: „І ось зовсім недавно авторові цих рядків пощастило цілком випадково натрапити в селі Оришківці на дві пластинки, випущені американською фірмою Колюмбія ще десь у 20-их роках". Одна з них це — „Вівці мої, вівці" і „Через сад виноград"... Правда, цікава історія трапилась? Раптом віднайдено десь „на горищі сільської хати, під стріхою... у полові" точно ті самі пісні, які передавав на спеціяльній програмі двадцятого січня 1964 року „Голос Америки"...

Як бачите, Пилипчукові дано було дуже коротенький термін негайно відшукати на Україні такі пластинки. Робота була дійсно зроблена „по-стахановськи", бо вже сьомого лютого „Літературна Україна" мала змогу повідомити своїх слухачів про таке „цінне відкриття".

Тяжко повірити такій історії, про яку Пилипчук переповідав у „Літературній Україні". Більш правдоподібним є те, що комуністи не змогли далі затаювати існування таких пластинок, які, як це не дивно, були випущені не на Україні, а тут, в Америці, і пісні з них радіохвилями передано слухачам на Україну, і які вони,напевно з великою насолодою та невимовним почуттям захоплення співом і вдячности до американських шанувальників великої співачки, послухали.

На цьому радіопересилання пісень у виконанні Крушельницької Український Відділ „Голосу Америки" не припинив. Вже 18-го лютого 1964 року передано з коротеньким вступом пісню „Ой, де ти йдеш, де ти пойдеш", а в неділю 1-го березня передано другу пісню з цієї пластинки „Ой, летіли білі гуси понад сад".

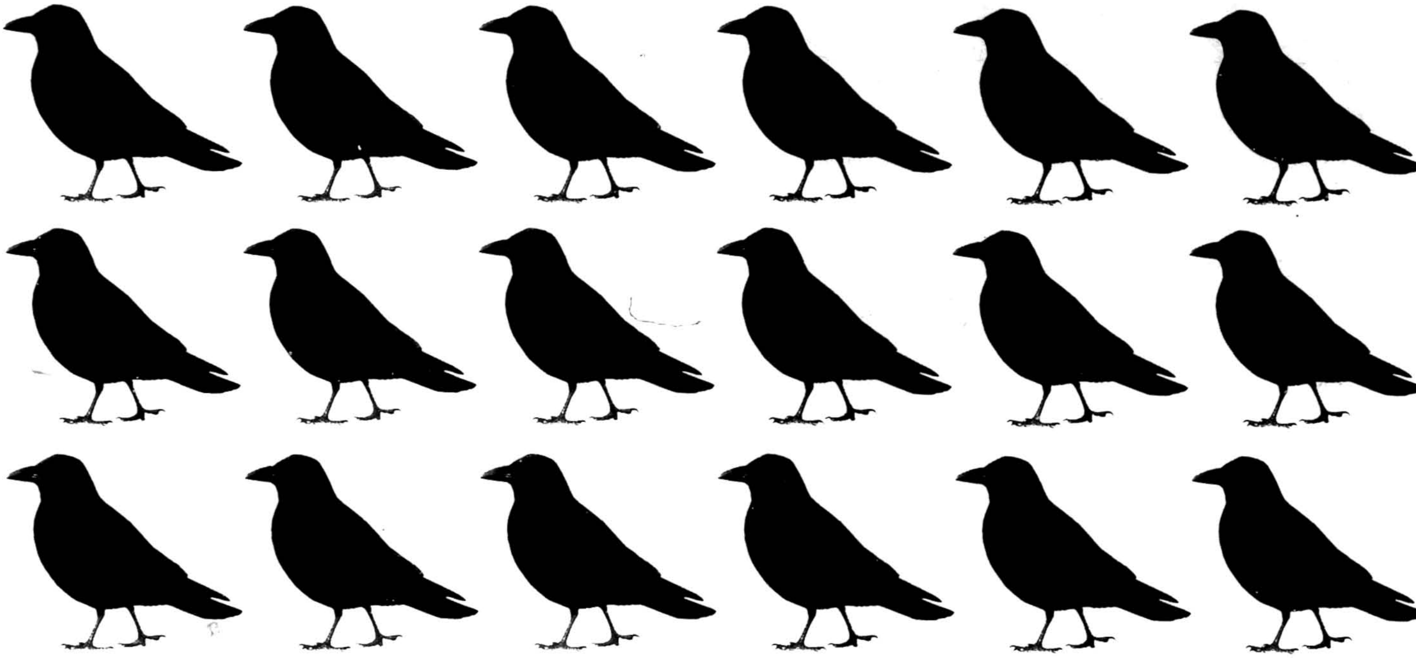
Передачею чотирьох пісень Крушельницької на Україну і Сибір „Голос Америки" ще більше посилив свої намагання всебічно ознайомити слухачів з мистецькими досягненнями нашої співачки, передаючи на програмах речі з її оперного репертуару, в якому світова мистецька критика вважала Крушельницьку неперевершеною.

Тому вже 22-го березня передано арію „Da che tutta" з опери „Льореляй", а тиждень пізніше, 29-го березня, — арію „Ebben ne andro lontana" з опери „Ля Валі", обидві опери композитора Каталані. Перша арія є копією Мілянської „Фонотипії" з 1909 року, а друга — також „Фонотипії" з 1906 року.

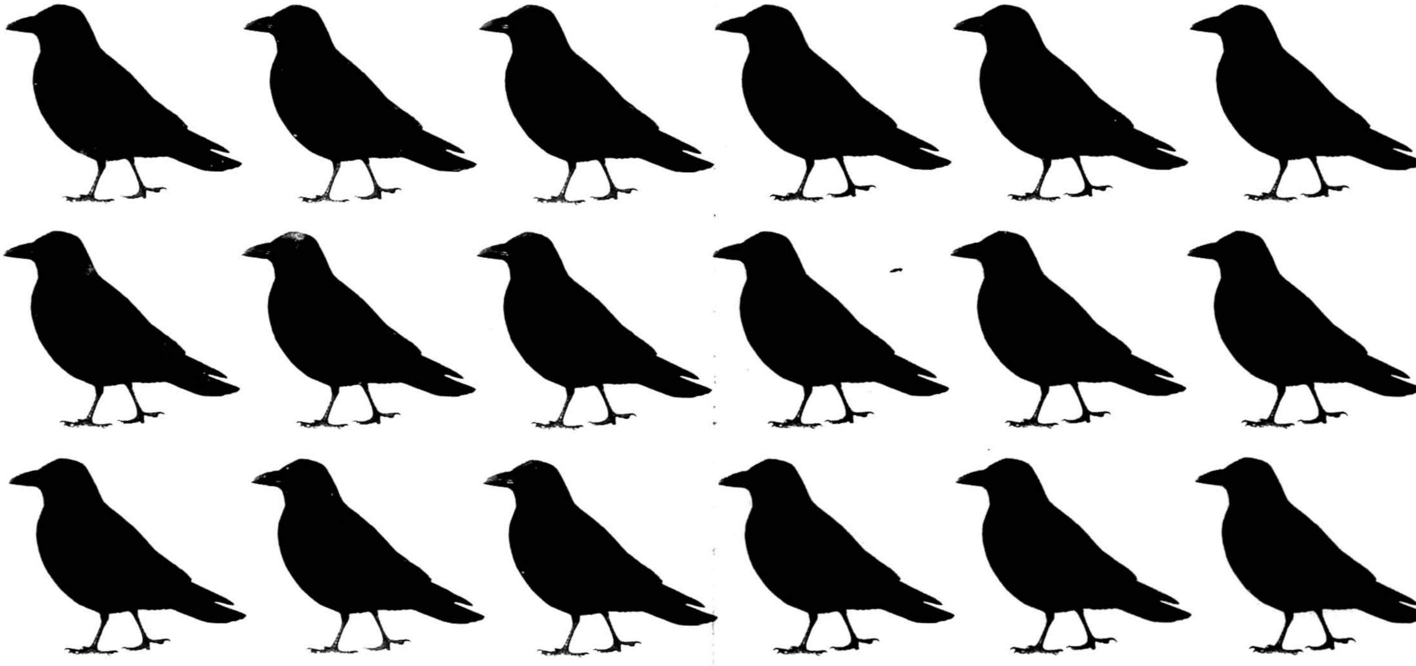
П'ятого квітня передано знову на програмах „Голос Америки" арію з опери „Мадам Батерфляй", „Un bel di vedremo" з коротенькою розповіддю про те, як і завдяки кому ця опера стала славною. В замітці зроблено недогляд, подаючи, що цю арію записано на пластинку в 1904 році, коли насправді це сталося в 1909 році.

З вищесказаного кожному ясно, що для пропаґації слави Соломії Крушельницької як світової співачки зроблено в Америці багато більше, ніж на Україні. Одним тільки недотягненням є те, що деякі американці, які цією пропаґацією займалися, через незнання, наївність, а може й з інших причин, називають Крушельницьку не

(Закінчення на стор. 5-ій)

Отак завжди: поки хтось ловить ґав, інший вже телефонував до AT&T та домовився платити за розмови з Україною всього 69 центів за хвилину.

Ця небувала знижка для тих, що вписалися в нову програму AT&T TrueWorld℠ Savings, буде діяти у суботи та неділі продовж 4-ох місяців від дня передплати.* Майте на увазі, що це додаткова 50% знижка до того заощадження, що дає програма AT&T TrueWorld Savings на всі ваші розмови з однією вибраною країною без допомоги оператора у суботи та неділі. Крім того, ви будете щадити і на телефонах до понад 250 країн та реґіонів світу. Тим, що ще не вписалися в програму AT&T TrueWorld℠ Savings, пропонуємо зробити це сьогодні та вибрати вашу „особливу" країну. Телефонуйте до нас і дізнайтеся про подробиці.

AT&T. *Your True Voice.*℠
Рідні голоси поруч.

1 800 858-9026

AT&T

* Треба вписатися не пізніше 30-го квітня 1994 року. [illegible] 120 днів після вибору країни. Знижки базовані на порівнянні з тарифами на міжнародні телефони через AT&T під час пільгових годин. Оплата 3 дол. на місяць.

ПОДЯКА

ВІД ЩИРОГО СЕРЦЯ ДЯКУЮ

д-рові ЮРІЄВІ ЧАТИРКОВІ

за безкоштовне пікування, за високу лікарську майстерність. Ніколи не забуду чуйного людського ставлення до мене, вашого золотого серця.

Хай вам Бог допомагає в вашій благородній справі.

ІРИНА КІЄНКО
Київ, Україна

42-ий Відділ УНС в Пассейку відбув Річні збори

У п'ятницю, 21-го січня ц.р. відбулися Річні загальні збори в Українському Народному Домі в Пассейку.

Збори відкрив предсідник Іван Хомко, привітав усіх присутніх членів і попросив вибрати Президію до переведення зборів. Зборами проводила Президія: Стефан Журавський — голова, Василь Марущак і Варвара Тижбір — секретарі. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять померлих членів Відділу.

Предсідник І. Хомко здав звіт з діяльности. Головна увага була звернена на приєднання нових членів до УНСоюзу. На осінь 1995 року заплянoвано відсвяткувати 80-ліття нашого Відділу, а осінню ц.р. плянують чотири Округи УНСоюзу в Ню Джерзі відсвяткувати 100-ліття УНС. Протокол з попередніх зборів відчитав секретар В. Марущак, протокол прийнято одноголосно. Всі урядники здали свої звіти, які були прийняті. Фінансовий секретар Ю. Котляр здав взірцево опрацьований фінансовий звіт. До Головної Канцелярії вислано 18,986.47 дол.

Допомога хворим членам — 144 дол., а на будівлю української місії до ООН в Ню Йорку пожертвувано 200 дол. Контрольна комісія в складі Стефан Косцьолек — голова, Стефан Журавський і Ростислав Галабурда — члени потвердили, що фінансові справи є в найкращому порядку. Для відсвяткування 80-ліття Відділу вибрано Комітет, який очолив предсідник І. Хомко.

Нова Управа на 1994 рік: І. Хомко — предсідник, Варвара Тижбір — заступник, Ю. Котляр — фінансовий секретар, В. Марущак — рекордовий секретар, Анастазія Марущак і В. Оліярник — опікуни хворих, С. Коваль і В. Гавроняк — прапорщики, В. Гаргай і І. Зєльонка — мужі довір'я, М. Чабан — господар, М. Карлицький — вільний член; контрольна комісія: С. Косцьолек — голова, С. Журавський і Р. Галабурда — члени

Збори закінчено відспіванням національного гимну.

По закінченні зборів І. Хомко попросив всіх присутніх на перекуску.

В. Марущак

НАЙВИЗНАЧНІШЕ СОПРАНО...

(Закінчення зі стор. 3)

українською співачкою, а польською. В цьому велика провина також нашої мистецько-наукової еліти, яка не зуміла відповідно на це зареаґувати і виправити помилкові погляди американців документами або поважними науковими працями в цьому напрямі. Оце і є той „святий обов'язок нашої громадськости", щоб не тільки „виявити ці записи, зберегти їх, бо це неоціненний скарб нашої культури", — як каже сам Ростислав Пилипчук в „Літературній Україні", — але також сказати світові голосно, що Крушельницька була українкою. На це, як показало минуле, на совєтів нема що покладатись.

Вертаючись ще до справи святого обов'язку нашої громадськости, хочу висловити сподівання, що українська спільнота в Америці або денебудь у Вільному світі колись таки спроможеться, за допомогою одного з наших підприємств, які займаються виданням пластинок, зібрати всі записи українських пісень Крушельницької і перевидати їх з відповідними поясненнями англійською і українською мовами, і розповсюдити їх не тільки по українських осередках і крамницях Америки й Канади, але також кинути їх на загальний звукозаписний ринок. Думаю, що справа ця не є аж так складною, коли розважимо, скільки грошей і енерґії викидається деякими нашими звукозаписними підприємствами на зовсім безвартісну халтуру, єдиною ціллю якої є не збереження культурних наших надбань, а легкий грошовий заробіток.

Виконаймо це завдання, бо цього вимагає від нас наша совість та зобов'язання, яке ми дали, покидаючи нашу Батьківщину. Кожна хоч і найменша популяризація доброго українського імени ставить нас ближче до нашої мети, незалежно від того, чи це робиться на *полі політичному, літературному, науковому,* чи в цьому випадку — на полі вокально-мистецькому.

НА МІЖНАРОДНОМУ летовищі в Кенії деяким пасажирам пропонують випити склянку молока. Газета „Кенія Таймс" цими днями розповіла про один з таких випадків. 30-річний нігерієць, який летів через Кенію з Ґани в Пакістан, не витримав „випробування молоком" і через декілька хвилин змушений був зізнатися, що везе в шлунку понад 500 грамів героїни, вартістю 35,000 дол., проковтнувши перед летом спеціяльні капсулі.

З сумом і глибоким жалем повідомляємо приятелів і знайомих, що в неділю, 20-го лютого 1994 р. в Еванстоні, Ілл. з волі Всевишнього відійшов на вічний спочинок наш дорогий БАТЬКО, ДІДО Й СВАТ

бл. п.

інж. ЙОСИФ М. СКІРНИК

народжений 19-го вересня 1916 р. в Самборі, Україна.

Залишені в глибокому смутку:

донька — АРЕТА з чоловіком ПЕРОМ АКЕРШТРОМ
син — д-р ЯРЕМА з дружиною ІРЕНОЮ
внуки — ДАРІЯН, ТАМАРА, ХРИСТИНА, КАТЕРИНА, СОНЯ і МАРКІЯН та
дальша родина в ЗСА, Канаді та Україні.

ПАНАХИДУ відправлено у вівторок о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні В. Музики, Чикаґо.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу о год. 9:30 ранку в катедрі св. о. Миколая в Чикаґо, а опісля на кладовищі св.о. Миколая в Чикаґо.

Просимо згадати його в своїх молитвах, а замість квітів на могилу жертвувати на ФОНД ДІТЕЙ ЧОРНОБИЛЯ.

Ділимося сумною вісткою, що 22-го лютого 1994 року відійшов у вічність наш дорогий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ

св. п.

Володимир Кручовий

Залишив у глибокому смутку:

дружину — АНАСТАЗІЮ з дому ЛОГИН
сина — СВЯТОСЛАВА з дружиною МАРІЄЮ
— РОМАНА з дружиною ДЕБІ
доню — НАДІЮ ПАЯЧИНСЬКУ з мужем ТАРАСОМ
внуків — ЕВГЕНА КРУЧОВОГО з дружиною НАДІЄЮ
— РОМАНА КРУЧОВОГО з дружиною ЛЕСЕЮ
— ТАРАСА ПАЯЧИНСЬКОГО з дружиною ТАТІЯНОЮ
— ВІКТОРА КРУЧОВОГО
внучок — ВІРУСЮ ПАЯЧИНСЬКУ
— НАТАЛІЮ ПАЯЧИНСЬКУ
— ЛАРИСУ КРУЧОВУ
— АНДРІЯНУ КРУЧОВУ
внука — ЕВГЕНА-ЮРЧИКА КРУЧОВОГО
сестру — МАРІЮ АБРАМІЮК з родиною

———

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої ТЕЩІ, БАБУСІ, СВАХИ, ТЕТИ І КУЗЕНКИ

бл. п.

МАРІЇ КВІТКОВСЬКОЇ з Веселовських

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

Неділя 27-го лютого, год. 11:30, церква св. Йосафата в Рочестері, Н. Й. — Український Золотий Хрест (УЗХ);

Вівторок 1-го березня, катедра св. Юра у Львові — Орися Лончина
год. 7:00 **вечора церква Непорочного Зачаття, в Гемтремк, Мі. — родина**
год. 9:30 **церква св. Андрія в Нотрт-Порт, Фл. — УЗХ.**
год. 6:00 **вечора церква св. Михаїла в Міннеаполісі, Мінн. — УЗХ.**

Середа 2 березня, год. 9:00 церква Богоявлення Господнього в Пітерсбурґу Фл. — Тарас Дурбак
катедра св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл. — Борис Дурбак
собор свв. Володимира і Ольги в Чикаґо, Ілл. — Борис Дурбак

Субота 5 березня,
год. 10:00 **ранку церква на Оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, Па. — ОДВУ**
год. 11:00 **ранку катедра св. Йосафата в Клівленді, Ог. — УЗХ**
год. 11:30 **ранку церква Христа Царя в Філядельфії, Па. — УЗХ.**
церква Пресвятої Діви Марії в Аллентавні, Па. — УЗХ
год. 9:30 **ранку Церква-Пам'ятник св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж. — УЗХ.**

Про молитви за спокій душі покійної просять:

синова — МАРТА
внук — АДРІЯН

Центральне Об'єднання Буковинських Українців в ЗСА

з глибоким смутком повідомляє своїх членів та все українське громадянство, що в п'ятницю 21-го січня 1994 р. відійшла у вічність у Воррені, Миш.

бл. п.

Д-р МАРІЯ КВІТКОВСЬКА з дому ВЕСЕЛОВСЬКА

народжена 19-го грудня 1915 р. в Чернівцях на Буковині, Україна. Покійна відома нам із своєї діяльности під час студентських років 1933-1940 в Українському Академічному Козацтві „Чорноморе" та в „Жіночій Громаді" на Буковині, дружина відомого політичного діяча на Буковині і еміґрації, голови ПУН, д-ра Дениса Квітковського, видатна і неперевершена громадсько-політична діячка на еміґрації, заслугами якої українське організоване жіноцтво було виведене на міжнародну арену.

ПОХОРОН відбувся в четвер 27-го січня 1994 р. у церкві Пренепорочного Зачаття в Ревстреку, Миш. та в суботу 29-го січня 1994 р. на православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку.

———

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Глибокі співчуття висловлюємо
синовій — МАРТІ
внукові — АДРІЯНОВІ і
всій родині.

УПРАВА ЦОБУ

Фармацевти України і діяспори приготовляються до першого конґресу

Деканат фармацевтичного факультету при УТГІ, Товариство Українських Фармацевців Америки і Товариство Українських Фармацевтів Канади повідомляють, що підготова до запланованого конгресу, який має відбутися в днях 27–29-го травня ц.р. в Україні, проходить з великим заінтересуванням серед науковців, викладачів та практичних працівників фармації всієї України. Місцем відбуття конгресу вибрано Львів, з яким зв'язана цікава історія фармації ще на початку XIII століття.

Згідно з повідомленням газети „Фармація України", яка виходить у Харкові, на руки голови Організаційного комітету проф. д-р Люби Петрух вже вплинуло приблизно 400 тез на теми різних фармацевтичних дисциплін, наприклад, питання технології ліків, біотехнології, фармацевтичної хемії, фармакогнозії, фітохемії, фітотерапії, застосування комп'ютера у фармації, заснування і операція приватних аптек тощо.

Як співучасники Організаційного комітету запрошуємо до участи всіх абсольвентів фармацевтичного факультету УТГІ та всіх фармацевтів з української діяспори.

З огляду на короткий час до відкриття конґресу проситься заінтересованих звертатись за ближчими інформаціями на адресу: мґр Стефа Король, 25 South Duval, Grosse Pointe Shores, Mich. 48236; Tel.: (313) 884-7092

За Організаційний комітет у діяспорі: **д-р Богдан Крук** (УТГІ, Німеччина), мґр **Маруся Зарицька** (ЗСА), мґр **Омелян Хабурський** (Канада).

ОДЕСА. — Як заявив начальник Одеської залізниці Михайло Гур'єв, керована ним залізниця майже паралізована. Дефіцит її бюджету склав 3.5 трильйона карбованців. Якщо Уряд не вживе негайних заходів, південнозахідній реґіон залишиться без обслуговуван ня.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ПОНЕДІЛОК, 28-го ЛЮТОГО 1994 р.

Вінніпеґ, Ман., Канада. 445-ий Відділ УНСоюзу Т-во ім. Тараса Шевченка, відбуде свої річні збори о год. 7-ій вечора в домівці УНО при 935 Мейн Стріт. На порядку нарад: звіти за минулий рік, вибори нових урядовців на 1994-ий рік та вибір делеґата і заступника делеґата на 33-тю Конвенцію УНСоюзу. — Стефанія Геврик, секретар Відділу

СЕРЕДА, 9-го БЕРЕЗНЯ 1994 р.

Гамтремк, Миш. Річні збори 94-го Відділу ім. Маркіяна Шашкевича відбудуться о год. 6-ій вечора в ґалерії „Еко" при Раєн вул. в Воррен, Миш з звичайним порядком нарад. Після річних зборів відбудуться місячні збори і вибір делеґатів та заступників на 33-тю Конвенцію УНСоюзу. Проситься членів прибути на збори. — Всеволод Гнатчук, предсідник, Галина Татарко, секретар

Альманах...

(Закінчення зі стор. 2)

ся з Альманаху, о. Грушка в 1901 році повертається до рідної Галичини... Попрацювавши адміністратором у деяких парохіях, 1906 року він прибув до села Пеняки біля Бродів, де залишився до своєї смерти 16-го квітня 1913 року. Хоч останні пару років він був напівспаралізований, проте й далі віддано працював над освідомлюванням народу: заснував читальню „Просвіта", через „Свободу" зібрав фонди на її дім і плянував заснувати при парохії касу хворих.

Далі, відома наша журналістка Любов Коленська в своїй статті — „Незмінний УНСоюз протягом сторіччя" дає відповідь на питання — чому саме наш „батько" УНС є незмінним навіть впродовж такого довгого часу? Йдеться про незмінність його ідеологічного профілю. „А це тому, — відповідає вона, — що Союз мав на увазі добро української людини, був завжди вірний виключно християнським засадам, на підвалинах яких побудовано цю твердиню людських змагань і людського духу. Працівники цієї установи — особливо її керівники, постійно й рішуче намагалися йти тільки за цим напрямком, який колись вказали їм їхні попередники. І вони не збивалися зі шляху, хоча на ньому мали часто-густо неймовірні перешкоди від ворожих чинників, які підшукували різні способи, щоб пошкодити цій установі, пошкодити зорганізованій українській спільноті".

Зворушливу характеристику про другого з черги головного предсідника УНСоюзу Дмитра Галичина подав сеньйор української журналістики Іван Кедрин. Як відомо, Д. Галичин помер на 66-му році життя в обставинах, які і по нинішній день не цілком з'ясовані. На думку І. Кедрина, якщо шукати шукати короткого вислову для характеристики Дмитра Галичина, то, може, найкращим для цього може бути слово — лідер. До прикмет, які були притаманні такій визначній особистості, як Дмитро Галичин, належала скромність, яка не любить літати в хмарах, а ходить по твердій землі і займається конкретними і реальними справами. Галичин був типом прагматика, людиною діла, людиною праці. Як пише Іван Кедрин, смерть редактора Луки Мишуги в 1955 році, була страшним ударом для Галичина, для якого Мишуга був найсердечнішим приятелем.

Цікаві і напевно незаперечні думки на сторінках Альманаху подає Володимир Барагура на тему феномену Шевченкової безсмертности і вічности. У своїй статті під тією самою назвою він пише, що хоч кожний народ має своїх великих, видатних і славних письменників і поетів, проте ні один із світочів всесвітньої літератури не може рівнятися популярністю і значенням з Тарасом Шевченком. Чому? І на це В. Барагура дає таку відповідь: „Бо всі вони мали обмежене поле зацікавлення й творчої дії — ні один із них не охопив цілости життя свого народу, всіх прошарків його суспільства — від селянина-кріпака, робітника, неграмотного до ученого і багатого, від великого пана до нуждаря-прошака, покривдженого, чи психічно-хворого. Всі вони писали для освічених, багатих людей, для т. зв. „вищої сфери", бо доля звичайних сірих людей була здебільшого поза полем їхньої уваги й зацікавлень. Такої всеохоплюючої картини життя свого народу ніхто не дав, ніхто не вклав у свою творчість стільки любови до своїх земляків, як це зробив Шевченко"... І це цілковита правда.

В Альманаху поміщено також кілька англомовних статтей, авторами яких є Рома Гадзевич, Роман Воронович та Андрій Винницький. На жаль, розмір газетної статті унеможливлює бодай коротко згадати про всі матеріяли, які поміщені в цьому Альманаху УНС, виданому в сторіччя його славного існування. Подумати тільки адже — це цілих сто років!

Редактором Альманаху був (і, сподіваємося, що ще довго буде) Зенон Снилик, мовну редакцію виконала Людмила Волянська, оформлення обкладинки — Богдан Титла. А складачами тексту були Іда Фокс, Нуся Плескун, Данута Ріґальська та Ярослав Сидоряк. Верстальником — Данута Ріґальська.

Практика...

(Закінчення зі стор. 2)

ції працівників, звичаї і культурні впливи.

Релятивно говорячи, число працівників і керівників в майбутньому знизиться. Одначе, число професіоналістів в підприємствах збільшиться. Вони матимуть меншу схильність до співпраці і утримування зв'язків з іншими. Це буде викликом для менаджерів. В інтересі фірми, буде конечним допомагати своїм працівникам підготовити відповідні вправності протягом довшого часу. Скорочені стажування ефективні не будуть.

Дивлячися із перспективи теперішніх головних виконавців, їхні наслідки матимуть до діла з більше різнорідними працівниками. Вони не будуть відокремленими особистостями, але вчитимуться від інших оцінювати і застосовувати різноманітність.